

Výroková a predikátová logika - cvičení 2

1. Uvažujme úplný binární strom (hloubky ω). Kolik vrcholů úrovně n obsahuje? Kolik vrcholů obsahuje? Kolik větví obsahuje?
2. Zapište v CNF (resp. DNF) formuli reprezentující následující Booleovskou funkci f :

p	q	r	$f(p, q, r)$
1	1	1	1
0	1	1	1
1	0	1	0
1	1	0	1
1	0	0	0
0	1	0	0
0	0	1	0
0	0	0	1

3. Rozhodněte, které z následujících množin spojek jsou univerzální: $\{\wedge, \vee, \neg\}$, $\{\downarrow\}$, $\{\uparrow\}$ ¹, $\{\wedge, \vee, \neg, \rightarrow\}$.
4. Převeďte následující formule do CNF a DNF dvěma metodami: určením modelů (tabulkou) a ekvivalentními úpravami (přepisem).
  - (a) $(\neg p \vee q) \rightarrow (\neg q \vee r)$,
  - (b) $(\neg p \rightarrow (\neg q \rightarrow r)) \rightarrow p$,
  - (c) $((p \rightarrow \neg q) \rightarrow \neg r) \rightarrow \neg p$.
5. Pomocí implikačního grafu zjistěte, zda je následující výrok v 2-CNF splnitelný. Pokud ano, nalezněte splňující ohodnocení.

$$(p \vee \neg q) \wedge (q \vee \neg r) \wedge (r \vee \neg p) \wedge (\neg s \vee q) \wedge (s \vee r)$$

6. Zjistěte za použití jednotkové propagace, zda je následující Hornův výrok splnitelný. Pokud ano, najděte splňující ohodnocení.

$$(\neg p_1 \vee \neg p_3 \vee p_2) \wedge (\neg p_1 \vee p_2) \wedge p_1 \wedge (\neg p_1 \vee \neg p_2 \vee p_3) \wedge (\neg p_2 \vee \neg p_4 \vee p_1) \wedge (p_4 \vee \neg p_3 \vee \neg p_2) \wedge (\neg p_4 \vee p_5)$$

7. Bud' $major_n : {}^3({}^n 2) \rightarrow {}^n 2$ funkce majoranty po složkách. Množina $K \subseteq {}^n 2$ se nazývá mediánová, jestliže je uzavřena na $major_n$. Ukažte, že K je mediánová právě tehdy když existuje výrok φ v 2-CNF (v n proměnných) takový, že $M(\varphi) = K$.
8. Mějme množinu prvovýroků $\mathbb{P} = \{p, q, r, s, t\}$ a teorii (nad $\mathbb{P}$) $T = \{r; p \rightarrow q\}$.
  - (a) Uveďte příklady výroků takových, že jsou v T pravdivé/ lživé/ nezávislé/ splnitelné/ ekvivalentní.
  - (b) Kolik má T modelů?
  - (c) Kolik existuje navzájem neekvivalentních formulí pravdivých v T ?
  - (d) Lze teorii T axiomatizovat jedním axiomem v DNF?

---

¹↑ – Piercova šipka, NOR; ↓ – Shefferova šipka, NAND

9. Buď T teorie $\{p_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}), q_i \rightarrow (p_{i+1} \vee q_{i+1}); i \in \mathbb{N}\}$ nad $\text{var}(T)$.
- (a) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow p_j$ pravdivý v T ?
  - (b) Pro která $i, j \in \mathbb{N}$ je výrok tvaru $p_i \rightarrow (p_j \vee q_j)$ pravdivý v T ?
10. Rozhodněte, zda pro každou teorii T a výroky φ, ψ platí následující vztahy (případně je upravte tak, aby platily).
- (a) $T \models \varphi$ nebo $T \models \neg\varphi$.
  - (b) $T \models \varphi \wedge \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ a $T \models \psi$.
  - (c) $T \models \varphi \vee \psi$ právě tehdy když $T \models \varphi$ nebo $T \models \psi$.
  - (d) Jestliže $T \models \varphi$ a $\varphi \rightarrow \psi$ je tautologie, pak $T \models \psi$.
  - (e) Existuje výrok χ takový, že $T \not\models \chi$.